

Metodologije beleženja sodobnega plesa

RADIO SLOVENIJA 3, 30. 06. 2015, ODER, 14:05

SAŠKA RAKEF (voditeljica): Spoštovane poslušalke, cenjeni poslušalci, pozdravljeni v oddaji Oder, oddaji o sočasnem gledališču. Razumeti ples, razumeti njegov jezik, približati njegov jezik širšemu občinstvu, uveljaviti ples, reflektirati koreografske prakse, ne spregledati koreografske praske ženskih avtoric. Ustvarjati prostor za razvoj in uveljavitev plesa, za dialog o plesu, ne le spletno produkcijo, temveč tudi izobraževanjem in založništvom. V tokratni oddaji Oder, se bomo ustavili pri založniški in izobraževalni dejavnosti Zavoda Emanat, na primeru projektov Učna ura, metodologije beleženja sodobnega plesa in slovenski koreografski imenik, bodo o pomenu izobraževalne in založniške dejavnosti na področju sodobnega plesa, govorile: koreografinja, plesalka in umetniška direktorica Zavoda Emanat, Maja Delak, plesalka, koreografinja in strokovna svetovalka za ples pri Javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Nina Meško, ter teoretičarka, publicistka in dramaturginja, Andreja Kopač. Lepo pozdravljene. NINA MEŠKO (koreografinja in strokovna svetovalka za ples pri Javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti): Dober dan.

ANDREJA KOPAČ (teoretičarka, publicistka in dramaturginja): Lep pozdrav.

MAJA DELAK (umetniška direktorica Zavoda Emanat, koreografinja, plesalka): Živjo

RAKEF: Oddajo bom povezovala Saška Rakef. Maja Delak, če za uvod predstavimo Zavod Emanat. Sama struktura zavoda je zasnovano tripartitno. Produkcijska dejavnost se prepleta z založniško in izobraževalno dejavnostjo. Zakaj tripartitnost oziroma pomen založniške in izobraževalne dejavnosti v polju sodobnega plesa?

DELAK: Zavod Emanat je nastal leta 2006, predvsem iz potrebe po vzpostavitvi strukture v kateri bi lahko delovali produkcijsko. Takrat sva skupaj z koreografinjo Malo Kline, nekaj pričele vzpostavljat to idejo, kako vse dejavnosti s katerimi sva bile midve povezane v Zavodu En Knap, predhodno, vzpostaviti v neko tako kompleksno strukturo, v kateri bi se te dejavnosti prepletale in dopolnjevale. Že pred tem je bila ustanovljena zbirka Prehodi, torej to je zbirka predvsem teoretičnih, ampak tudi nekaj, bom rekla, prav iz prakse izhajajočih, večinoma prevodov knjig. No, no, zdaj trenutno imamo že, pač, dve, dve deli, ki sta avtorski, ki sta nastali kot avtorski deli. In kako bi potem, se pravi, prakso na eni strani, produkcijsko prakso vedno bolj povezovali s teoretičnimi deli, ki bi izhajale v zbirkah Prehodi in Prehodi XS. In potem po tretji strani, kako bi vnašali tudi praktična znanja skoz izobraževalne programe, oziroma vse programe, ki bi jih mogoče v prihodnje razvijali v tej smeri, da se praksa, teorija in pa neki izobraževalni programi povezujejo v neko tako celovito, razvijajočo se gmoto znanja, bom rekla, ne.

RAKEF: In pomen tovrstnega povezovanja za samo produkcijo, plesno?

RAKEF: Jaz mislim, da je izjemen pomen, jaz mislim, da je en tak moment teoretičnega znanja, bom rekla, teoretične refleksije, pa tudi praktične refleksije, ki jo lahko, recimo, posameznik, tako ustvarjalec al pa tudi, recimo, teoretik izpelje iz enega al pa iz drugega področja, da je to ključnega pomena za, na primer, bom rekla, tako afirmacijo plesa, kot umetnosti, kot razvoja plesa v, kot umetnosti, a ne. Mislim, ni, ni vedno samo izobraževanje tisto, ne, izobraževanje, bom rekla, mlajših, ne, recimo neki taki izobraževalni programi, ki prenašajo znanje v naslednje generacije, ampak je pomembno tudi neko izobraževanje, ki poteka v samem procesu, ne. Nekak se mi zdi, da smo produkcijsko na Zavodu Emanat usmerjeni na te raziskovalne procese v produkciji. In tu se mi zdi povezava, recimo, s teoretičnimi al pa, recimo, praktičnimi izkušnjami, ki obstajajo v, recimo, pisni obliki, se mi zdi velika in pomembna, ne.

RAKEF: Če se pa zadržimo pri izobraževalni veji Zavoda Emanat, ta veja se cepi na množico projektov. Vsak od njih zasleduje posamični cilj, vsi skupaj pa, če lahko poenostavim, sledijo razvoju, uveljavitvi in refleksiji sodobnega plesa. Pri tem pa je karakteristika vsakega od projektov, da tako po vsebini, kot

tudi po formi, odgovarja na dejanske potrebe našega prostora. Če, recimo, izpostavim projekt Učna ura sodobnega plesa, ta projekt je zasnovan kot praktični in teoretični prikaz sodobnega plesa v obliki škatle orodij za spoznavanje sodobno plesno umetnostjo, ste zapisale. Nina Meško, ste soavtorica in soizvajalka projekta. Nam lahko na kratko predstavite namen projekta in način njegovega izvajanja.

MEŠKO: Ja, Učna ura sodobnega plesa je bila zamišljena kot nek projekt, kot ste že rekli, kot škatla orodij za spoznavanje sodobno plesne umetnosti, kjer bi se v okviru te škatle ponujali razni formati in vsebine, ki bi jih na nek način potreboval naročnik. V tem primeru naročnika razumemo kot, recimo, neko osnovno šolo ali srednjo šolo, ki bi želela, da se v okviru njihovih izobraževalnih vsebin predstavi tudi ples in na ta način približa razumevanje sodobne plesne umetnosti mladim, otrokom ali učencem ali dijakom. Tako se bi ta učna ura lahko izvajala glede na njihove želje in potrebe, se pravi, tudi na finančne in prostorske potrebe. In pa, seveda, vsebine, ki bi jih želeli prikazati, zamišljena na ta način, torej zelo modularno in lahko bi, lahko se predstavi v obliki, ali delavnice ali delavnice z ogledom plesne predstave ali z ogledom, s pogovorom z ustvarjalci s področja sodobnih plesnih umetnosti. Torej, res do te mere modularne, kjer bi jo prilagodili v dialogu z, recimo, učiteljem glede na potrebe, ki bi jih želeli, glede na vsebine, ki bi jih želeli odpreti, ali želijo več prakse ali več teorije ali preplet obojega, da se prilagodimo njihovim potrebam.

RAKEF: In v sami škatli, kaj se nahaja, recimo, kakšni, kakšne možnosti, kakšni moduli?

MEŠKO: Ja, zaenkrat je ta škatla še v procesu nastajanja. Eden izmed teh je koreografski imenik, kjer lahko predstavimo posamezne koreografe in njihove opuse. Potem je v škatli lahko zbirka nekih praktičnih nalog, ki jo prilagodimo glede na starostno skupino učencev ali dijakov. Potem, seveda, je to, vse plesne predstave, ki so trenutno žive, ker imamo resnično pregled nad vsem plesnim dogajanjem v Sloveniji. Torej lahko tudi priporočimo, pač, izbor določene plesne predstave in dogovorimo, seveda, pogovor ali sodelovanje z avtorji predstave in plesalci.

RAKEF: Tu bi morda samo še to povprašala, ker ta primer Učne ure, je izredno zanimiv primer povezovanja strokovnjakov s področja sodobnega plesa z vzgojno izobraževalnimi ustanovami. Zakaj je, recimo, tovrstno povezovanje pomembno?

MEŠKO: Tovrstno povezovanje je pomembno zato, ker tako, druge umetnosti imajo svoje mesto v šolskem sistemu, ples pa, dejansko tega mesta nima. In tako tudi učitelji niso o tej praksi izobraženi. Torej gre za neko vzajemno sodelovanje, ker se učitelji prav tako spoznavajo kot učenci ali dijaki s tem. Seveda pa se tudi mi kot ustvarjalci spoznavamo in približujemo pedagoški praksi, kako neke vsebine sodobnega plesa približat in da so razumljive lahko otrokom ali dijakom.

RAKEF: In morda bi samo še zadnje vprašanje povezano s projektom Učna ura. Zdi se mi, da vnaša tudi nove pristope v kulturno umetnostno vzgojo. Recimo, gre tudi za izkustveno učenje, pravzaprav učenje v sodobnem plesu skozi izkustvo.

MEŠKO: Izkustvo je pri vseh umetnostih izredno pomembno. Zelo težko se je spoznat z umetnostjo izključno skozi teoretične vsebine. Nekako, izkušnja praktičnega udejstvovanja ali vsaj praktičnega videnja in razmišljanja o tem je, je nujno potrebna v tem procesu. To delno so nove vsebine, delno ne. V likovni ali pa glasbeni umetnosti je to nekaj, mogoče povsem vsakdanjega, medtem ko za ples velikokrat rečejo, mi ne znamo plesat ali pa ne. Dejansko je, torej ni res, vsak zna plesat, je pa pomembno na kak način se vodi in usmerja učence in dijake v to. Seveda, pa je veliko lažje začeti pri mlajših.

DELAK: Je pa, recimo, lahko bi rekla, da teh nekaj izkušenj Učnih ur, ki smo jih izvedle, ne, smo jih imele, da je blo s strani, tako učiteljev, kot tudi učencev, ne, mi smo večinoma z osnovnimi, pa s, ja, tud srednja šola, ne, je, je blo izražena ta želja prav, da bi imel ta praktični del, ne. Se pravi, da je interes potem, ne samo, da otroci pridejo pogledat predstavo, pa da, ne vem, slišijo o teh imenih, velikih koreografov, ampak, da dejansko izkusijo to. In jaz mislim, da, da resnično namen Učne ure al pa namen, recimo, ki bi se izražal v približevanju umetnosti, sodobne plesne umetnosti mladim, da dejansko je ta, kot je Nina rekla, ta izkustvena komponenta umetnosti, ne.

RAKEF: Če se premaknemo dalje s projekti izobraževanja Zavoda Emanat, na primanjkljaju prostoru plesne umetnosti, se odziva tudi projekt Beleženje metodologij sodobnega plesa. Saj, kot lahko preberemo na spletni strani Zavoda, po slovenskem prostoru sodobnih scenskih umetnosti v zadnjih dvajsetih letih nimamo nobene dokumentacije področja metodologij in postopkov, ki so jih razvili slovenski plesni ustvarjalci, tako koreografi kot plesalci. Projekt Beleženja tako, ne le dokumentira in odraža sodobno plesno umetnost, temveč je njegov namen tudi raziskovanje oziroma iskanje različnih metodologij beleženja. Andreja Kopač, v čem je pomen tega projekta in kaj je njegov dolgoročni cilj?

KOPAČ: Naj poudarim, da tudi pri tem projektu, kot tudi pri drugih projektih gre za neko skupno delo. To se pravi, že na začetku pri iniciaciji tega projekta Beleženja metodologij, kot ste že izpostavili, izhaja iz nekega praktičnega spoznanja, da v slovenskem prostoru imamo ogromno neke produkcije, ogromno nekih zanimivih praks in postopkov, ki rezultirajo v predstavah, performansih in tako naprej. Ampak predstavo po inerciji na nek način izginja. In kaj ostane za njo? V bistvu, iz tega je izhajalo, iz tega osnovnega vprašanja in potem, v bistvu, je bil projekt ineciran s strani, bom rekla, spoznanja iz strani nekega praktičnega izkustva, ampak so bili k temu projektu povabljeni, bom rekla, kar en širok krog ljudi, tako teoretikov kot praktikov. Zaradi tega ne morem ravno reči, da je, da sem, da, da je to neko avtorsko delo enega človeka, ampak na nek način se korak za korakom razvija kot neka skupnost. Pač, tak je tud namen. In v okviru Beleženja metodologij, kot že samo ime pove, zasnovano je tako na začetku, da smo do zdaj izvedli, bom rekla, kot nek, kot neke dvojice pogovorov, pri katerih sodeluje na eni strani umetnik, na drugi strani teoretik in je namenjeno tudi razvijanju, bom rekla, dialoga. In glede na to, da smo imeli do zdaj, bom kar izpostavila, jaz sem imela z plesalko in koreografinjo Lejo Jurišič, Nika Leskošek je imela z Ireno Tomažin, Nenad Jelesijević z Natašo Živkovič in Jasmina Založnik, z Nino Meško, vsakem od teh štirih pogovorov je bila tudi izpostavljena neka, bom rekla, tak osnutek za samosvojo metodologijo beleženja. Kot vsi vemo, je sodobni ples glede na to, da je beleženje že samo po sebi problematično, ker ni enotnega beleženja teh praks in postopkov. Mi pa skušamo na nek način tukaj začeti dialog na tem področju, da se začne to kultivirati prostor in da se začnejo te prakse posamičnih koreografinj, ženskih koreografinj, v zadnjih 20 letih tudi beležiti. In namen tega projekta, kot tudi pri Učni uri je, v bistvu, da je v fazi izgrajevanja, z njim bomo nadaljevali in na nek način se mi zdi, da se kar, bom rekla, z vsakim pogovorom, z vsako dvojico neka nova vprašanja odpirajo in tudi neki novi možni odgovori, kako bi pristopili k temu procesu.

RAKEF: Nina Meško in Andreja Kopač, obe sta že sodelovali v eni takšnih dramaturško, koreografskih dvojic. Pa bi povprašala kakšna je bila vaša izkušnja, bile ste na nasprotni oziroma, ne nasprotni strani, ampak v vlogi plesalke in koreografinje, Nina Meško in v vlogi dramaturginje, teoretičarke Andreja Kopač. Nina, morda vi začnete.

MEŠKO: Ja, jaz, jaz, jaz sem bla vesela tega poziva, ker se že skoraj osem let, v bistvu, ne delujem kot ustvarjalka, kot koreografinja svojih projektov in na ta način sem se, nekako, vrnila spet v ta svoj ustvarjalni opus. Zanimivo je blo, da je bila večina posnetkov predstav še na drugih formatih, kot na, danes na DVD-jih. Tako, da je bil kar zanimiv proces, hkrati pa sva z Jasmino Založnik zelo, na zanimiv način sodelovale. Tako, da sva se odločili, da bova to predstavitev v pritličju, kjer je bila, kjer potekajo te predstavitve, zastavili na en način, kot nek, neko predavanje, predstavo in sva nekako že metode s katerimi, ki sem jih uporabljala v svojih delih, vnesle tudi že v ta sam dialog oziroma v to predstavitev. Takšna sodelovanja so za avtorje in koreografe zmeraj izrednega pomena, ker se velik, skozi dialog s teoretikom, na velik tudi spoznavajo lastne metodologije, ki mogoče nekako niso bile niti zmeraj ozaveščene. In lahko kljub temu, da jaz prav konkretno zase nimam neke občutke, nekega, neke linije, kot, da bi imela nek opu, mislim, nek opus, ki nima nekih jasnih metodologij. Oziroma bom rekla tako, kjer so se metodologije dela zelo prilagajale, je kljub temu Jasmina prepoznala neke ponavljajoče se metode dela, kar je bilo zame izredno dragoceno in sem vesela, da sem se ponovno spomnila tega svojega opusa, na ta način.

RAKEF: Andreja Kopač, vi ste sodelovali z Lejo Jurišič. Kakšna pa je bila vaša izkušnja oziroma, kakšna vprašanja so se vam odpirala v procesu?

KOPAČ: V bistvu, je tko, da sem začela, ne, z Lejo Jurišič, to je plesalka in koreografinja, ki ima za sabo eno deset letni opus, tako. V bistvu, tko ko je Nina rekla, na nek način, tudi, pač, avtorji, tisti, ki so zdaj, majo za sabo že določene predstave, ampak kar naenkrat, v bistvu, lahko pridemo tudi do besede opus in do nekega pregleda dela, ki je bilo že narejeno. Moram pa reči, da sem jaz, v bistvu, pr, prvi tak pogovor je bil, bila sem v zagati, kako to narediti? In sem, v bistvu, nekako obrnila vloge, samo sebe sem postavila v vlogo nekoga, ki razlaga, Lejo sem postavila na oder, da bo moj kritik oziroma kritičarka. In si je ona beležila potem te prakse, kar sem jaz rekla. Jaz sem ji dala navodila: Leja, lej, jaz sem tukaj zdajle na odru, govorim o tvojem delu, ti bodi moj kritik, zapiš si vse, kar sem rekla preveč, kar ti ni bilo všeč in tako naprej. In si je ona, to je zelo resno vzela, in si je vestno vse zapisovala. Tko, da jaz sem, jaz sem, v bistvu, razlagala, v bistvu, sem vzela deset let njenega dela, bom rek, to spravila v določen teoretski okvir, ki sem ga strukturirala po zarezah. V bistvu, sem njeno delo s popolnoma nekim samosvojim aparatom, na nek način, strukturirala. In, seveda, ni bilo to v dogovoru z avtorico, kako bom jaz to nardila. Jaz sem to popolnoma po svoje nardila. Ravno zato sem njo postavila na oder, da naj bo moj kritik in naj, pač, pove, kar ima za povedat. In sem mislila, da bo se zelo nestrinjala s tem, kar sem pokazala, čist iskreno, ampak potem sem vidla, da se je ona navezala na to, kar sem rekla. In je to potem preskočilo v nek drug vrst dialog, ker si je pa zelo natančno izpisovala vsako mojo besedo. In bila sem zelo presenečena, ko sem vidla, kako si je to natančno izpisovala. In, seveda, sva se potem hotli, še po pogovoru, izmenjali še nekaj sporočil, da se morva dobit, da morva ene stvari razrešit, da, da, da se morva še pogovarjat o tem, pa tem vprašanju. Ampak za to, mislim, da je tud čas mogoče v naslednjih srečanjih oziroma na, na naslednjem tipu pogovorov, ker je to pač odprlo, je odprlo tudi vprašanja za avtorico. In zarad tega je bila meni ta izkušnja tolik dragocena, ker je, na nek način, tudi umetnika samega spodbudilo, na nek način, k lastni refleksiji. In tukaj potem je ostalo, glede na to, da mal zakoplješ v tem kratkem pogovoru, še, odpreš določena vprašanja, in kolkor jih odpreš, se ti jih potem sproži še več in več. Ker glede na to, da so ta beleženja, ne, pri vseh teh, naj mogoče izpostavim, je tudi video material. To se pravi, da tisti obiskovalci, ki pridejo tam, recimo, smo imeli tudi not beleženih nekdo, nekoga oziroma nekaj fantov, ki so prvič, niso sploh poznali sodobnega plesa, jih je zanimal postopek. Prišli so tja, ni jim bilo velik jasno, ampak glede na to, da je video material predstavljen tudi, se lahko tudi vsak vključi, tud tisti, ki ni videl predstav oziroma tisti, ki se mogoče s tem področjem ne ukvarja profesionalno. Če prav, bom rekla, da je na teh srečanjih kar veliko tud profesionalcev, ampak hkrati je namenjen tudi nekemu, ki pač ni na tem področju strokovnjak. No, in, sam še to sem mislila reč, da, ja, da več vprašanj, ko izpostaviš, več se jih potem naprej odpre. In rezultat tega, bom rekla, ti pogovori so kot nek začetni vstopni del, na podlagi katerega bo nastala članek, in na podlagi česa naj bi se potem ta dialog odvijal naprej.

RAKEF: Dialog, se pravi, da se bo odvijal naprej; v katerem mediju?

KOPAČ: Ja, jaz bi bila vesela v čim, v čim širšem prostoru, ne. Zdaj, jaz sem pač, glede na to, da je to široko zasnovano, in glede na to, da vsi delujemo na tem področju, se mi je zdelo zelo pomembno, da vsak izbere avtorja, s katerim, v bistvu, ki ga zanima, ne. In jaz sem, v bistvu, glede na to, v katerem mediju, pač, članek, ki ga pač pripravljamo, bo, pač, na spletu, ampak jaz mislim, da tud lahko tak način rezultira tudi pogovor ob predstavah, ob, ne vem, še v kakšnem drugem mediju, še s kakšnimi drugimi ljudmi in tko naprej. Tko, da mi samo upamo oziroma želja je, da se, pač, to razširi, ne glede na medije.

RAKEF: Gre vsekakor za dolgoročen projekt.

KOPAČ: Res je, ja.

RAKEF: Trenutno pa beleženja potekajo v pritličju na Mestnem trgu. Kakšna je dinamika prihajajočih beleženj?

KOPAČ: Metodologijo beleženja bomo nadaljevali enkrat mesečno, predvidoma pričnemo z mesecem oktobrom. Moja želja je, pač, kot, ne, nekak predstavnik zavoda, je moja želja, da bi se, pač, ti pogovori mogoče celo ponovili ali pa v nekih drugih zasedbah, z že, s tistimi avtoricami, ki so ble že na vrsti.

DELAK: Mogoče ravno zarad tega, da se pač te vsebine poglobijo, da bi se zbiralo, recimo, te članke, se jih, mogoče, tud v nekih interakcijah, ne vem, nekak dopolnjevalo, ne samo, pač, po, polagalo enga zraven drugega. In moja želja seveda je, glede na to, da imamo tud založniško dejavnost na zavodu, da bi nekoč eno tako, mogoče kar obsežno ali pa kar natančno delo, tud izšlo v, v pisni obliki. In se mi zdi, da, glede na to, da naše področje, nekako, se ves ta čas profesionalizacije, otepa s tem, da nekako nikjer ne mormo avtorji zasledit, kakšna je sploh vizija razvoja sodobnega plesa v slovenskem prostoru. Da se mi zdi, da vsaka iniciativa, ki poskuša dat vrednost in težo temu, kar obstaja. Ker dejansko pa, na primer, vsake, metodologije beleženja pokažejo, da dejansko avtorice imajo za povedat veliko in da so to močni avtorski opusi, ki imajo težo tud v času. Že zdaj lahko rečemo, ne, tle bi ravno izpostavlja ta vpogled v opus Nine Meško, ki dejansko na tem področju ne deluje, ampak to, kar pa je naredila, recimo, in zaključila pred osmimi leti, pa dejansko so relevantna, relevantni izdelki. Da se mi zdi, da je to strašno pomembno, da, na nek način, pač, ker mormo sami, nardimo čim več v tem prepoznanju vrednosti tega dela.

MEŠKO: A lahko samo še jaz dodam, recimo, jaz, jaz se več, že, ko sem sodelovala, ko sem se zmeraj trudila res za to sodelovanje, prakse in teorije, ker tu je področje, kjer se lahko ena, pa vzajemno obe praksi razvijata, teorija v dialogu z ustvarjalci in ustvarjalci v dialogu z teoretiki. In bilo je že kar nekaj iniciacij, vendar se mi zdi, da je tale, beleženje metodologij, res, končno pripeljalo, no, do te stopnje, kjer se mi zdi, da se res lahko v nekem vzajemnem sodelovanju, razvijata obe praksi.

KOPAČ: Morda bi sam še to dodala, zlo na kratko, da, to, kar sta že Nina in Maja povedali. V bistvu, je ta, bom rekla, če se vrnem nazaj na osnovno idejo beleženja, kako je to nastalo, bom rekla, da je pač, tudi zelo močna ta komponenta, da dajmo poudarit to, kar je, ti opusi, ki so, ki so močni. Glejmo jih pogledat konkretno in potem afirmirat to, da ne ves čas poudarjamo to, česar ni, ampak se osredotočimo za to, kar je. Ker potem, v bistvu, spomin tako hitro gre naprej, predstave grejo naprej, in tko, naprej, in se mi zdi, da se sproti pozablja in sproti zbrisuje, vse, kar se je nardilo. Tako, da tudi mogoče korak nazaj in afirmacija vsega tega, kar je bilo narejeno, ker se mi zdi, se strinjam, zlo relevantne stvari, ki imajo nekaj za povedat, tako našemu kot tudi tujemu prostoru.

RAKEF: Se pravi, zagotovo preučiti sodobne plesne prakse, jih afirmirati in omogočiti dostop do informacij o sodobnem plesu. Takšen pa je tudi projekt: Slovenski koreografski imenik. Pa smo povprašali Sabino Potočki, ki koordinira ta projekt, da nam ga na kratko predstavi. Sabina Potočki.

SABINA POTOČKI (koordinatorka projekta): Koreografski imenik je zasnovan kot proces postopnega beleženja koreografskih praks in postopkov slovenskih ustvarjalcev in ustvarjalk, ki so jih razvijali in nadgrajevali v svojem koreografskem opusu. V bistvu, je Imenik zasnovan kot zbir podatkov in vsebin, in vsak koreograf bo predstavljen oziroma je, nekaj jih je že na spletni strani, s kratkim življenjepisom, seznamom svojih del, dvema izbranimi predstavama, ki jih predstavimo malo obširneje. In pa, seveda, s povezavami na vse te predstave, na različne spletne strani in pa tud kaki video odlomki in fotografije. Zdaj, v bistvu, začel se je ta, ideja je prišla za Slovenski koreografski imenik znotraj projekta Metodologije beleženja na področju sodobne plesne umetnosti. Pobudo za ta projekt so dale, v sodelovanju: Nina Meško, JSKD, Maja Delak, Petra Pikalo in Andreja Kopač, tud v povezavi na Plesno gimnazijo, SVŠGL. In ta imenik ma, v bistvu, namen beleženja zato, da bomo na enem mestu meli spletno stran, kjer najdeš seznam koreografov, kjer najdeš urejen, bolj ali manj, Imenik, in si lahk pogledaš osnovne podatke. Ko pravzaprav, ker nimamo nobene inštitucije, nihče nikoli za to ni poskrbel, ne pomeni, da koreografi nimajo na, recimo, na svojih spletnih straneh življenjepisov, ampak je ponavad problem to najt. In, v bistvu, je to mala stvar za človeš, človeštvo, pa velika za nas, pravzaprav, na enem mestu zbrat, in to javno objavit. To je osnovni namen. Zdaj, seveda pa kasnej, pri metodologijah beleženja in koreografskih kakršnih

kol teoretskih raziskovalnih projektih, pa tudi pri poučevanju sodobnega plesa, je super, da taka spletna stran obstaja in da najdeš podatke, ki so dokaj osveženi oziroma se bomo trudili, da bodo. Morda bi še sam dodala, da zaenkrat je ta imenik v, samo v slovenskem jeziku, načrtujemo pa, mogoče, letos ali pa drugo leto, pripraviti tudi imenik oziroma kompletno vse življenjepise v angleščini. Trenutno je imenik v nastajanju, bomo še naredili neke izboljšave same spletne strani, prilagodili neke logike, da boš čim bolj enostavno našel, in poenostavil sistem, da, v bistvu, podoben sistem pri vseh koreografih. In zaenkrat je 24 koreografov. Po evidenci Ministrstva za kulturo, je samozaposlenih v kulturi, s statusom plesalca, koreografa, pedagoga, čez 130. Zdaj, zaenkrat smo se odločili, da zberemo tiste koreografe, ki imajo pet avtorskih predstav že za sabo, celovečernih oziroma daljših. Kasneje, morda, pa se bomo lotili tudi mlajših, ki še nimajo toliko, ker nekje smo morali mejo postaviti. Kolk bo vnosov, ne vem, ker med temi 130 – imi, eni nimajo doregistrirano na ministrstvu, da so koreografi, nisem jih preštela, to je vse skupaj. Ampak jaz domnevam, kar je ogromna, v bistvu, fascinantna številka, da bo verjetno vsaj okrog 50, če ne več. Kar je za tak mali prostor enormno število.

RAKEF: Maja Delak, v sodelovanju s Srednjo vzgojiteljsko šolo in Gimnazijo Ljubljana, ste oblikovali tudi pilotski program enoletnega aktivnega usposabljanja in izobraževanja na področju sodobnega plesa. Namenjen je ta program praktičnim, v nadaljevanju pa tudi teoretičnim predmetom. Kaj je bilo vaše vodilo pri oblikovanju tega pilotskega programa?

DEKAK: Torej, v vsem času delovanja na Srednji vzgojiteljski šoli in gimnaziji Ljubljana, se srečujemo s pro, pač, ne bom rekla, da je to samo problem, to je tudi neka dobra stran, ne. Naši dijaki, ki zaključijo izobraževanje po tem programu, se pravi, smer sodobni ples, so maturanti, nimajo, pač, poklica, nimajo zaključene izobrazbe. Vpisujejo se večinoma tisti, ki želijo nadaljevati študij v tujini, vendar se je izkazalo, da so velikokrat, bodisi, premladi, bodisi imajo premalo izkušenj in da mogoče včasih niso tko uspešni na sprejemnih izpitih, nekateri si pa tudi ne želijo študirati v tujini, ne. Glede na to, da se je v zadnjih, mislim, da je to dve leti, se ni izvajal vpis na, na Visoko šolo, mislim, na, na Akademijo za ples, ki je obstajala v Ljubljani. Je, nekak, prišlo s strani kolegic, kjer delujemo na šoli, iniciativa, se pravi, to so ble: Andreja Kopač, Urška Vohar in Petra Pikalo, prišla iniciativa, da bi vzpostavili nek pilotski program, ki bi omogočal vsaj nekak redni trening in potem, mogoče, neke poglobljene delavnice in, nekje, mogoče teoretična predavanja, ki bi, mogoče, zapolnila to vrzel, ne. Zdaj, ta projekt smo, pač, enoletno izpeljali, jaz mislim, da smo kar zadovoljni z samo, samim potekom dogajanja. Vsekakor se mi pa zdi, da tak pilotski projekt ne nadomesti pomanjkanja dejanskega izobraževanja, ne, se pravi, neke višješolske ali pa visoke, visoke stopnje za to, za to smer, ne. Tko, da jaz mislim, da reševanje takih stvari mora potekati s strani tega, kar stalno omenjam, da nekak mora obstajata neka vizija razvoja, kako naprej, ne, ki, ki lahko, pač, kot iniciativa prihaja iz naše strani, pa vendarle se mora umestiti v, v interes obstoječih struktur, a ne, tko šolstva, kot kulture, ne, ministrstva, države in pač, vzvodov, ki poskrbijo za, ne, splošno, bom rekla, tko kulturo kot umetnost, ne.

RAKEF: Spoštovane gostje, hvala za vaše misli in obisk v studiu. Poslušali ste Oder, oddajo o sočasnem gledališču. Govorili smo o pomenu izobraževalne in založniške dejavnosti za razvoj produkcije sodobnega plesa. Naše gostje so bile: koreografinja, plesalka in umetniška direktorica Zavoda Emanat, Maja Delak, plesalka, koreografinja in strokovna svetovalka za ples pri Javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Nina Meško ter teoretičarka, publicistka in dramaturginja, Andreja Kopač. Zvočno je oddajo oblikovala Mirta Berlan, pripravila in vodila sem jo, Saška Rakef. Zahvaljujemo se vam za pozornost in vas lepo pozdravljamo.